

časopis kolektiva industrije motornih vozil

Oktober - mesec razstav karavanov

Proizvajalci prikolic, trgovci in seveda tudi novinarji so se v prvi polovici oktobra srečali na dveh največjih in najpomembnejših razstavah karavanov: v Parizu od 4. do 13. 10. 1973 in v Essnu od 13. do 20. 10. 1973. Kot edno je bil tudi sedaj osnovni namen razstave prikazati kupcem novosti in prednosti, ki so bile dosežene v proizvodnji prikolic od oktobra preteklega leta. Proizvajalci so pretehtali dosežene rezultate na področju prodaje in na osnovi tega oblikovali prodajno politiko za novo sezono.

Osnovno vodilo proizvajalcev karavanov je bilo: s proizvodnim programom se približati čimvečjemu številu kupcev. To je seveda zahtevalo od proizva-

jalcev, da odstopijo od zastavljenih načel v preteklih prodajnih sezonah. Velik del proizvajalcev, ki so do sedaj proizvajali v glavnem samo luksuzne, to pomeni drage in težke prikolicе, je sedaj zelo resno začelo proizvodnjo cenejših prikolic. Te prikolicе so namenjene kupcem, ki imajo malolitražne avtomobile in tudi omejene dohodke, toda potrebo po rekreaciji in oddihu. Ta težnja proizvajalcev karavanov je bila zelo močno predstavljena na razstavi v Essnu.

Obenem pa so novinarji pod parolo „vse za potrošnika“ razpravljali o negativnih straneh prikolic in sestavili listo zahtev, kaj mora biti v bodoče vgrajeno v prikolicе, da se bo kupec

počutil kot doma. Pri tem pa so novinarji ocenjevali vse pozitivne spremembe kot samoumevne. Vedno znova se pozablja, da teža prikolic ne sme preseči določene meje, ker se s tem podrejo odnosi z vlečnim vozilom (avtomobilom).

Komentatorji so ugotovili, da so proizvajalci prikolic veliko storili za racionalizacijo in s tem uspeli cene držati v normalnem razvoju.

Po ocenah v časopisju je bilo tržišče karavanov v Evropi eno izmed najstabilnejših. Pripomniti moramo, da ta „stabilnost“ ni bila dosežena zaradi tega, ker so se zahodnoevropski proizvajalci zadovoljili z majhnim dobičkom, ampak jih je v to prisilila konkurenca. Današnja situacija to jasno potrjuje.

V času od 26. do 28. 10. 1973 smo se prvič udeležili tudi sejma v mestu TULLN blizu Dunaja s kompletnim programom ADRIA prikolic.

V letošnjem letu bomo razstavljali še na razstavah karavanov v BRUXELLEXU (od 10. do 17. 11. 1973) in v AMSTERDAMU (od 13. do 19. 12. 1973).

Obe razstavi sta za našo prodajno organizacijo zelo pomembni, zato bomo predstavili celotni ADRIA program karavanov iz Novega mesta in Brežic in ADRIA - JUNIOR program in Deinze - Belgija.

Rezultate iz teh razstav bomo objavili v januarjski številki „KURIRJA“.

Zunanjetrgovinski sektor

Adrie na pariškem sejmu

Ocena letošnjega tričetrletja

CDS podjetja je na svoji seji 26. oktobra pregledal uspehe dela v devetmesečnem obdobju ter ocenil rezultate našega dela. Kritična ocena je bila izrečena vsem dejavnikom, ki so vplivali na slab rezultat v tričetrletju, saj je rast celotnega dohodka

zaostala kar za 10 odstotkov. Dosledno je treba izpeljati ukrepe, da bomo nadomestili, kar je izgubljenega, je sklenil centralni delavski svet.

Ko ocenjujemo rezultate dela v našem podjetju v 9-mesečnem

obdobju letošnjega leta, moramo upoštevati naš lastni prispevek in vse druge zunanje okoliščine, ki so odločilno vplivale na naše poslovne rezultate.

Podatki o doseženih rezultatih matičnega podjetja v dinarjih za obdobje:

	1 od 1. 1. do 30. 6.	2 od 1. 1. do 30. 6.	3 od 1. 1. do 30. 6.	index 2/3	index pov. 2/1
celot. doh	435.431.363	610.844.921	519.668.529	118	140
porabl. sr.	312.448.570	437.585.226	404.575.093	108	140
dohodek	122.982.793	173.259.696	115.093.436	150	140
pog. in zak. ob	24.238.096	43.014.386	24.609.326	175	177
oseb. dohod.	57.474.235	82.662.523	66.933.395	123	144
ost. za skl.	41.270.462	47.582.787	23.550.716	202	115
ost. za amort.					
nad pred. st.	42.884.300	50.003.543	42.399.915	118	116
stop. akum. v odst.	9,85	8,19	8,16		
vred. izv. v dol.	11.158.324	14.227.581	8.815.316	161	127

Ker zastopstvo ni moglo v roku izdelati periodičnega obračuna ni še izdelan zbirni periodični obračun za celotno podjetje in so v gornji tabeli zajeti le podatki o gibanju poslovnih rezultatov matičnega podjetja. Na eni strani primerjamo poslovne rezultate z rezultati istega obdobja v preteklem letu, na drugi strani pa rast v tretjem trimesečju glede na rezultate prvega polletja.

Z ozirom na splošno stanje v našem gospodarstvu, posebej pa še v kovinsko-predelovalni industriji, lahko ocenimo poslovanje v primerjavi s preteklim letom kot ugodno, saj je porasel bruto produkt za 18 odst., vrednost poraslih sredstev pa le za 8 odst., tako da je doseženi dohodek večji kar za 50 odst. Vrednost tega uspeha pa zmanjšuje še večji porast pogodbenih in zakonskih obveznosti – kar za 75 odstotkov. To je odsev vse večjega angažiranja sredstev za prodajo naših izdelkov in zvišanja obrestnih mer za bančne kredite. Zaradi stalnega naraščanja življenjskih stroškov je bilo tudi več porabljenih sredstev za osebne dohodke. Tako je od skupnega zvečanja dohodka za 50 odst. akumulacija narasla le za 18 odst. Ta porast akumulacije je prav gotovo rezultat naporov kolektiva.

Bolj kritično pa moramo oceniti poslovanje v preteklem trimesečju v primerjavi z rezultati, doseženimi v prvem polletju. Dovolili smo, da je rast celotnega dohodka in dohodka zaostala kar za 10 odst. To je predvsem zaradi kolektivnega

dopusta v juliju. Splošna dopustniška psihoza pa je omejevala koordinacijo dela med vsemi službami tudi v naslednjih mesecih. Prvi dve sta tudi vplivali na potek uvajanja nove proizvodnje za sezono 1974. Posledica tega je velika nedokončana proizvodnja in zmanjšanje izvoza kar za 23 odstotkov.

Z uresničevanjem zastavljenih planskih nalog v proizvodnji dostavnih vozil smo imeli že velike težave v tretjem četrletju. Te se bodo še bolj pokazale v četrtem četrletju. Zmanjšanje proizvodnje dostavnih vozil gre na račun zmanjšanih dobav motorjev od našega kooperanta BLMC. Ker je dostavni avto pomembna postavka v našem proizvodnem programu, je tudi močno udeležen v akumulaciji. Težave v proizvodnji dostavnih

vozil občutno vplivajo na poslovni uspeh v devetih mesecih letošnjega leta, zato se imamo v veliki meri zahvaliti zunanjim dejavnikom, predvsem tisku, ki je grobo očrnil našega prejšnjega partnerja BLMC in obenem izigral naš samoupravni dogovor na seji CDS, ko smo odločali o spremembi v avtomobilskem proizvodnem programu. Poleg težav, ki so nastopile v proizvodnji dostavnih vozil, smo doživljali tudi druge nevšečnosti, kot so bile prekinjene dobave rezervnih delov, ukinjeno je bilo zastopstvo ter prekinjeno vsako drugo sodelovanje. To pa je v veliki meri vplivalo na naše poslovne rezultate, hkrati pa je trpel tudi naš ugled na tržišču.

Pomembno vlogo pri uresničevanju planskih nalog smo v letošnjem letu pripisovali proiz-

vodnji prikolic. Ze v prvem polletju smo del delavcev razmestili na delo v proizvodnjo prikolic, za namenom, da na ta način nadomestimo izgubljeno v proizvodnji avtomobilov. Zaradi dopustov v juliju in avgustu ter zaradi tehničnih sprememb na prikolicah za sezono 1973/74 se je v tretjem četrletju občutno zmanjšala proizvodnja prikolic. Planirane količine prikolic nismo dosegli, zato so se pojavile težave pri dobavah kupcem. To moramo za vsako ceno rešiti, saj so prikolice sedaj naš osnovni dohodkovni proizvod.

Da bi izboljšali poslovni uspeh v zadnjem četrletju, predvsem pa da bi izpolnili obveznosti, ki smo jih prevzeli z novimi, že začetimi investicijami, predlagamo, da začnemo izvajati te ukrepe:

- V prikoličarski proizvodnji – vključimo v proizvodnjo tipe, ki gredo najbolj v prodajo v posameznih deželah, – maksimalno povečajmo asortiman večjih prikolic, – sprejmimo in obvezno realizirajmo mesečni plan proizvodnje, 1500 prikolic v Novem mestu in 300 prikolic v Brežicah, – da bi lahko realizirali zastavljeni plan, moramo delati vsako prsto soboto v eni izmedni in en teden na mesec uvesti 12-urni delovnik.
- Povečati moramo proizvodnjo in prodajo rezervnih delov.
- V avtomobilski proizvodnji moramo doseči in realizirati tale plan:

zap.	naziv proizvoda		okt.	MESEC novem.	decem.	Skupaj v IV. kv
1.	dostavna vozila	kom.	40	69	70	179
2.	oseb. vozila R4	kom.	312	504	552	1.369
3.	okvirji šasij	kpl.	1.560	2.520	2.760	6.840
4.	sklop. 90 S	kpl.	1.560	2.520	2.760	6.840
5.	tretje kolo	kp.	1.560	2.520	2.760	6.840
6.	preme	kpl.	–	3.360	3.680	7.040
7.	zavorni bobni	kom.	4.368	7.040	7.560	18.968
8.	dvigalke za prikol.	kom.	7.500	12.000	13.000	32.500
9.	enobaz. korita	kom.	3.500	–	–	3.500
10.	dvobaz. korita	kom.	3.000	6.000	6.000	15.000
11.	dvigal. za avtom.		1.000	2.000	2.000	5.000
12.	motor FGL 413 V		100	100	100	300
13.	ploč. rez. d. za izvoz	kom.	2.400	5.300	4.800	

Podgorju je zasvetila luč

V soboto, 27. oktobra, smo svečano odprli nov obrat tovarne IMV v Šentjerneju. Otvoritve so se udeležili številni predstavniki družbenopolitičnih organizacij, vodstvo podjetja in drugi gostje. Pri otvoritvi je sodeloval znani „Šentjernejski oktet“.

Tovarno je odprl predsednik občinske skupščine Novo mesto Avgust Avbar. Po otvoritvi so si gostje ogledali tovarniške prostore in potek proizvodnje.

Pri gradnji tovarne so sodelovali: **PROJEKTIRANJE:** projektni biro Region Brežice, projektni biro Projektmetal Ljubljana, projektni biro Slovenija projekt in projektantska skupina s tov. inž. Ditkom na čelu. **GRADBENI DEL:** Trimo Trebnje, Komunalno podjetje Trebnje, Gradbeno podjetje Pionir Novo mesto, Gradbeno podjetje Gradis Ljubljana in Cestno podjetje Novo mesto. **INSTALACIJE IN OBRATNIŠKA DELA:** IMP Ljubljana, Novomont Novi Sad, Kovinobrt Bohinjska Bistrica, Kovinar Novo mesto, Kovinarska Krško, SOB Krško in Onix Ljubljana.

Tovarna pohištvenih elementov „Podgorje“ je zrastle iz mizarke obrtne delavnice, ki je začela obratovati v stari porušeni usnjarni leta 1951 s skupino mizarjev pod vodstvom Antona Cvelbarja in pod pokroviteljstvom Zadrúžnega sklada iz Novega mesta.

Po obnovitvi delovnih prostorov leta 1954 je obrtna mizarška delavnica postala samostojna delovna organizacija. Bila je med prvimi podjetji v kraju, ki je nudila zaposlitev ljudem iz takrat industrijsko še ne razvitega Šentjerneja.

Podjetje se je v prvih letih poslovanja ukvarjalo izključno z uslužnostno dejavnostjo. Po letu 1960 smo začeli s pohištveno dejavnostjo in uvajali maloserijsko proizvodnjo. S kvalitetskimi izdelki smo si zagotovili tržišče in zaupanje kupcev širom Jugoslavije.

Zaupanja in priznane kvalitete ni bilo moč ustvariti brez trdega dela in požrtvovalnosti. Proizvodnja je potekala v zelo slabih delovnih prostorih, brez ventilacijskih naprav, sanitarij in družbene prehrane. Stari prostori so postajali pretesni. Obrat je v središču kraja in je bil v veliko nadlego prebivalcem, ker je onesnaževal okolje.

Leta 1966 se je kolektiv odločil za nove delovne prostore na novi lokaciji, ker stara ni do-

voljevala razširitve. Kolektiv je bil pripravljen žrtvovati del osebnega dohodka z namenom, da si zagotovi boljši jutrišnji dan.

Začeli smo namensko varčevati, tako da smo si leta 1970 ustvarili možnosti za začetek gradnje. Na namensko ustvarjena sredstva nam je Dolenjska banka odobrila kredit. Bila je med prvimi, ki nam je nudila finančno in moralno pomoč.

V času gradnje je kolektiv ugotovil, da začetno investicijo lahko izkoristi veliko bolj gospodarno in z večjim jamstvom, če svojo bodočnost načrtuje skupaj z IMV iz Novega mesta, z enim največjih podjetij na Dolenjskem.

Odločitev ni bila težka. 1. marca 1972 smo se priključili k IMV Novo mesto. Dogovorili smo se za nadaljnjo gradnjo, program dela in novo tehnologijo.

Vse to smo uresničili, tako da začenjamo v novih prostorih, z novo opremo in večjo produktivnostjo.

Vključili smo se v program in delitev dela z drugimi lesnimi obrati tovarne prikolic. Izdelujemo pohištvene elemente: garderobna vrata, vse pregradne in nosilne stene, police, podsklope za tip Adria 380, dna garderobnih omar in še druge elemente. Kapacitete so še vedno premajhne glede na stalno večanje kapacitet tovarn v Novem mestu, Brežicah in v Belgiji.

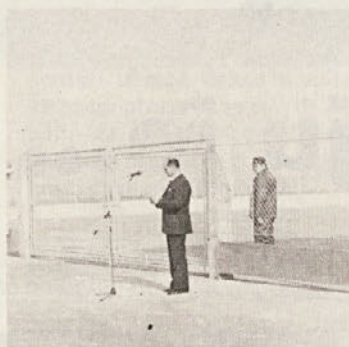
Naš obrat stoji na zelo ugodni lokaciji, s tem pa so dane vse možnosti za razširitev in nadaljnji razvoj. V starih delovnih prostorih organiziramo proizvodnjo elementov za prototipe prikolic, z majhno adaptacijo bodo tudi tu izboljšani delovni pogoji.

Po drugem letu skupnega sodelovanja v okviru IMV je naš kolektiv spoznal, da je bila odločitev za integracijo pravilna. Danes lahko delamo.

V program proizvodnje prikolic smo se že vključili. Počutje kolektiva je zelo dobro. Proizvajamo iz dneva v dan več in bolje. S tem smo si pridobili vse možnosti za samostojno delo, pogoje, da postanemo TOZD tovarna Podgorje v okviru organizacije združenega dela IMV Novo mesto.

Z otvoritvijo nove tovarne so se uresničili dolgoletni načrti kolektiva. Zahvaljujemo se vodstvu in kolektivu IMV za pomoč. Naš kolektiv se obvezuje,

da bo izpolnjeval vse proizvodne in druge obveznosti.

JOŽE GABRIČ
vodja tovarne pohištva
Podgorje Šentjernej

NOVE ZMOGLJIVOSTI

Z otvoritvijo Tovarne pohištva Podgorje smo pridobili nadaljnje kapacitete za izdelavo elementov pohištva za prikolic in s tem povečanje proizvodnje prikolic.

Tovarna je opremljena z najmodernejšo opremo. Vpeljana je taka tehnologija, da bomo lahko dosegli poleg večje količine tudi kvaliteto, ki se danes v svetu zahteva.

Večlistne krožne žage, avtomatske stiskalnice in druga oprema zagotavlja, da bo proizvodnja potekala brez zastojev.

To je velik uspeh celotnega kolektiva IMV, saj smo skupaj z delovnimi ljudmi „Podgorja“ dokončali začetno investicijo pred priključitvijo. Delovni ljudje tovarne se zavedajo, da jim je dana v upravljanje tovarna, ki je bila zgrajena z žulji vseh zaposlenih v IMV. Zato obljublajo, da bodo delali po vseh tehnoloških zahtevah, da bodo delali kvalitetno in da bodo opremo vzdrževali tako, da bo v najkrajšem času izplačana.

BOŽO KOČEVAR
dipl. inž.
vodja proizvodnje prikolic

KAJ PRAVIJO ZAPOSLENI?

IVANKA TURK, delavka na traku:

„Komaj dober mesec sem zaposlena v tovarni, toda veselila sem se novih prostorov tako, kot da sem že dolga leta članica tega kolektiva. Želim delati v takšni tovarni, povem vam, da bom v njej delala, dokler bom le mogla. Tudi po tri izmene bi

delala, če bi bilo treba, samo da bi naša tovarna uspevala. Želim si, da bi bilo vedno tako, kot je sedaj, da dokažemo drugim delavcem IMV, da smo z njimi, da

korakamo z ramio ob rami naprej, novim delovnim zmagam naproti.“

ANTON ZAGORC, delavec:

„Tako kot se drugi delavci našega obrata veselijo novih prostorov, se tudi jaz pridružujem temu slavlju. Pozdravljam sklep delavskega sveta IMV, da

v Šentjerneju odpremo tako moderno tovarno in da se nam omogočijo res dobri delovni pogoji. Po poklicu sem čevljar, toda raje delam v tovarni.“

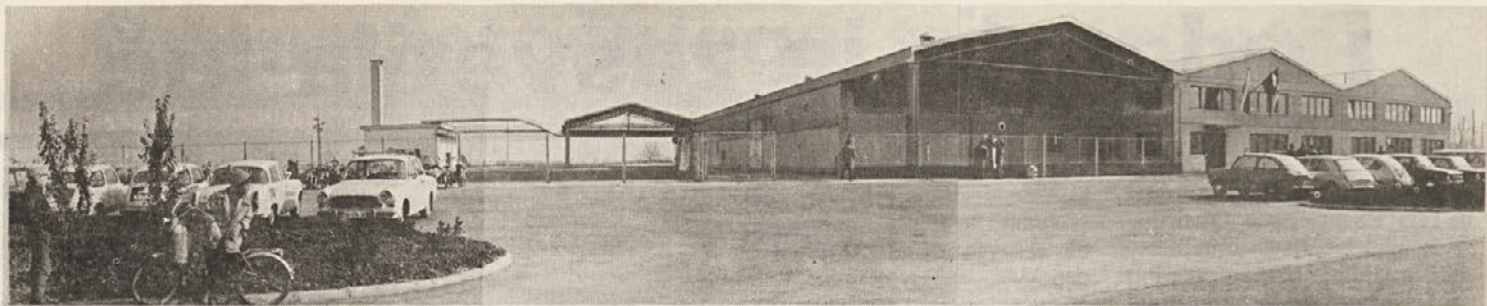
ANA BRAČKOVIČ, delavka:

„Tako tovarno je bilo treba zgraditi, ker so bili delovni pogoji v starem obratu nemogoči. Sedaj je to čisto drugače, kot dan in noč. Z delom bomo upravičili obstoj naše tovarne, delali bomo vedno s tako kot danes, ko so mimo nas hodili predstavniki matične tovarne in povabljeni gostje.

Z zadovoljstvom opravljam svoje delo, pri tako avtomatizirani

(Nadaljevanje na 4. str.)

Podgorju je...

(Nadaljevanje s 3. str.)

rani proizvodnji nobeno delo ni naporno. Pa še to: z možem delava v izmeni, tako da nimava težav z varstvom otrok.“

FRANC BAMBIC, mizar:

„Ponosni smo na tovarno, veselje je v njej delati. 21 let sem član tega kolektiva, toda odkar smo se pridružili IMV se je mar-

sikaj spremenilo. Zdaj imamo novo tovarno, nove stroje, boljše delovne pogoje, vse je drugače, vse se je prilagodilo novemu sistemu. Menim, da se bo investicija vložena v novo tovarno bogato obrestovala.“

JANEZ GROBNER, delavec:

„V obratu sem komaj leto dni, mlad sem in pred mano je še prihodnost. Ta tovarna, ki jo je IMV odprla v Šentjernej, je za nas mlade bodočnost. Za zdaj sem z delom zelo zadovoljen in ne bi menjal službe.“

Tukaj smo že delali nadure in ni vprašanje, če jih bo potrebno še

delati. Tukaj smo! Samo da se naša tovarna obdrži!

IVAN GORENC, delavec:

„Tudi prej sem delal v IMV, na traku v proizvodnji prikolic, toda zaradi zdravstvenih razlogov sem delo zapustil. Zdaj, ko smo tu dobili novo tovarno, sem se lahko ponovno zaposlil.“

Tu sem z delom bolj zadovoljen, včasih je težje, včasih pa lažje. Vse moramo prestati, tudi drugje je tako, ni vsem z rožami postlano.“

MARTINA GLOBEVNIK, splošna služba:

„V obratu sem zaposlena 9 let. Otvoritev nove tovarne je zame nekaj lepega, enkratno doživetje. Menim, da so vsi veseli nove tovarne. Skoraj vsi smo iz starega obrata, navajeni

Proizvodnja pohištvenih elementov v tovarni „Podgorje“ v Šentjernej je moderno opremljena, kar bo v veliki meri prispevalo k realizaciji planskih nalog v proizvodnji prikolic.“

smo na težke delovne pogoje, tako da bomo v novi tovarni z novimi stroji z lahkoto opravljali zastavljene naloge.“

Prosti čas? Ni vprašanje, če gre za tovarno!“

ANGELCA

ŽABKAR, splošna služba:

„Ne bi znala z besedo opisati zadovoljstva ob otvoritvi nove tovarne. To je za nas velik praznik.“

Dvajset let sem zaposlena v obratu, dokaj dobro poznam zgodovino prejšnjega obrata. Pripojitev k IMV lani marca je pomenila za nas korak naprej, korak v bodočnost. Računali smo na IMV, da nam bo pomagal, sami se ne bi obdržali, bili smo premajhni.

V tovarni bom ostala do upo-

kajitve; zamenjavo že imam, sin dela v tovarni – na mlajših pa svet ostaja.“

ČEDO NEGOVALOVIČ

Predsednik občinske skupščine Avgust Avbar in Jože Suhadolnik, vodja upravno-pravnih služb SOb Novo mesto, si v spremstvu tov. Gabriča ogledujeta proizvodnjo pohištva v tovarni „Podgorje“ v Šentjernej ob otvoritvi.

Skupne službe - enakopravni delavci - ne servis

S posvetovanja o ustavnih spremembah, ki je bilo prejšnji teden na Bledu, smo deloma že poročali. Nadaljujmo tokrat s prispevkom Romana Albrehta, ki je obravnaval tudi problematiko, do katere prihaja pri družbeno-ekonomskem konstituiranju delavcev v delovnih enotah „skupnih služb“, seveda s stališča predlaganih ustavnih določil.

Za samoupravno konstituiranje delavcev v tako imenovanih skupnih službah, je začel Roman Albreht, so pomembne zlasti naslednje ustavne opredelitve:

– skupne službe opravljajo opravila, ki so v interesu delavcev vseh TOZD (delitev dela, specializacija opravil);

– osnutek ustave dopušča, da se delavci v skupnih službah samoupravno konstituirajo kot delovna skupnost – kadar ni pogojev za konstituiranje kot TOZD – ali pa seveda kot TOZD;

– posebej je prepovedano omejevanje pravic delavcev v skupnih službah, ki se nanašajo na delo in upravljanje z družbenimi sredstvi, urejanje medsebojnih razmerij pri delu, pridobivanje in odločanje o dohodku itd.;

– prepovedano je prenašanje pristojnosti, ki so zaupane pri izvrševanju samoupravljanja samoupravnim organom, na delavce skupnih služb;

– vsi delavci, neglede na vrsto dela in pooblastila, so družbeno enakopravni, tako pri lastnem samoupravnem konstituiranju v OZD kot pri urejanju skupnih zadev z delavci drugih OZD, s katerimi so delovno, proizvodno ali poslovno povezani.

Iz tega torej jasno izhaja, da so delavci v skupnih službah enakopravni z drugimi delavci in nikakor ne servis svojih kolegov iz drugih, zlasti proizvodnih enot. Pa vendar se v zvezi s samoupravnim konstituiranjem delavcev v skupnih službah pojavljata v praksi sektaški stališči, ki nista sprejemljivi in ju je treba odločno zavrniti, je dejal Roman Albreht in ju še posebej obrazložil.

Eno takšnih sektaških stališč razglasa, da je delo delavcev v skupnih službah neke vrste servis proizvodnega dela in da so ti delavci v družbenem smislu delavci „drugega ranga“. Gre torej za vulgarno razlago razmerja med proizvodnim delom in

družbeno potrebnim, komplementarnim delom v proizvodnji in v družbeni reprodukciji. Iz objektivnega dejstva, da se rezultati dela delavcev na komplementarnih področjih kažejo v proizvodnji kot predpostavke produktivnosti proizvodnih delavcev in da se vrednostno ti rezultati potrdijo v produktivnosti proizvodnih delavcev, v vrednostni realizaciji proizvodov dela, prihaja pač pri nekaterih do napačnega sklepa, da delavci na komplementarnih področjih združenega dela ne morejo biti samoupravno enakopravni s proizvodnimi delavci. Takšna opredelitev ima lahko dolgoročne kvarne posledice, saj vodi celo k razmišljanju o dveh različnih proizvodnih odnosih v združenem delu.

Druga razlaga, ki jo je prav tako treba zavrniti, pa preprosto izenačuje tehnično-ekonomske izobražence v združenem delu s tehnokratsko-monopolistično uzurpacijo samoupravne oblasti.

Seveda so posebnosti pri samoupravnem konstituiranju delavcev v skupnih službah, je nadaljeval referent, toda da se jih opredeliti povsem v skladu z duhom nove ustave:

– dejavnost, ki jo opravljajo delavci v skupnih službah, opredeljuje delavci TOZD proizvodnih dejavnosti, združenih v OZD, potem ko se sporazumejo, katera dela bodo združili v okviru OZD v posebno delovno enoto ali več enot in po sporazumu o tem, katera dela je treba organizirati za potrebe celotne OZD in katera za potrebe posameznih TOZD;

– na podlagi omenjenega sporazuma se v okviru OZD organizirajo ustrezne delovne enote; delavci TOZD proizvodnih dejavnosti in delavci skupnih služb sklenejo samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih;

– temeljna družbeno-ekonomska razlika med TOZD proizvodnih dejavnosti in delovne enote skupnih služb je, da delavci v skupnih službah ne opredeljujejo sami vrste, obsega in ravni svoje dejavnosti, ampak opredelijo to delavci, ki delovno enoto skupnih služb ustanove in organizirajo; dejavnost delavcev v skupnih službah je za delavce TOZD proizvodnih dejavnosti – dejavnost posebnega družbenega pomena – ali drugače, delo delavcev v skupnih službah praviloma nima lastne

reprodukcijske podlage, je pa komplementarna sestavina proizvodnega dela, na njegov ekonomski učinek deluje z vplivanjem na proizvodne sile dela (s tem, da omogoča proizvodnemu delu povečanje produktivnosti in ekonomičnosti);

– družbenoekonomska razmerja med delavci TOZD proizvodnih dejavnosti in delavci v skupnih službah utemeljuje osnutek nove ustave s tremi opredelitvami: neposredna menjava dela (delavcem skupnih služb je treba zagotoviti OD in sredstva za skupno porabo na

podlagi njihovega delovnega prispevka, ki ga je treba ugotavljati in meriti s kriteriji, merili in merskimi enotami, ki jih spoznamo za celotno OZD opredeljujejo delavci TOZD), delavci v skupnih službah vplivajo s svojim delom na posamezne dejavnike proizvodne sile dela in na poslovno učinkovitost OZD (zaradi česar se dohodek skupnih služb oblikuje na podlagi njihovega prispevka in doseženega dohodka TOZD), akumulacijo oblikujejo skupne službe samo v tistih mejah, kolikor je njihovo delo neposredno proizvodno, se pravi, da ustvarijo novo vrednost (druga sredstva za svoje delo pa se dejansko oblikujejo na podlagi združevanja sredstev, ki z njimi upravljajo delavci proizvodnih TOZD – gre torej za združevanje opredmetenega minulega dela proizvodnih delavcev z živim delom delavcev v skupnih službah);

– kadar za to obstajajo potrebni pogoji, se delavci v skupnih službah samoupravno konstituirajo v TOZD, določa ustavni osnutek (delavci proizvodnih TOZD morajo v samoupravnem sporazumu o ustanovitvi delovne enote skupnih služb opredeliti argumentirane razloge, če menijo, da v določenem primeru ni pogojev za konstituiranje skupnih služb kot TOZD).

Med TOZD in delovno skupnostjo torej ne obstaja nikakršna razlika, ki bi zadevala samoupravni položaj delavca v združenem delu (samoupravno organiziranje, konstituiranje samoupravnih organov vključno z delegacijo, urejanje medsebojnih razmerij pri delu, oblikovanje in delitev dohodka itd.) – razlika je v družbenoekonomski funkciji dela v skupnih službah in seveda v navedenih posebnostih, kako je to delo ekonomsko udeleženo v reprodukcijskem procesu.

Na podlagi navedenega je Roman Albreht sklenil z naslednjim: uvedba delovnih skupnosti kot ene od možnih oblik za samoupravno konstituiranje delavcev v skupnih službah ne pomeni uvedbe dveh različnih družbenoekonomskih odnosov, pa tudi ne zamenjave za TOZD na področju skupnih služb. Delovna skupnost je, kot rečeno, le druga možnost za tiste primere, ko ne obstajajo pogoji za konstituiranje TOZD skupnih služb.

POSLOVNI SEKRETARIAT

Nov domači avtomobil »GS« v »AMI« embalaži

Prve modele „AMI – SUPER“ z motorji „GS“, izdelane v koprskem „CIMOSU“, so 29. oktobra 1973 pokazali novinarjem v Zagrebu. S tem se je pričela prodaja teh avtomobilov, čeprav še nimajo točno določene cene. Po trditvah predstavnikov „CIMOSA“ bo cena okoli 50.000 Ndin, to je približno toliko, kot stane „ZASTAVA 101“.

„AMI – SUPER“ je skoraj popolnoma obdržal zunanji videz modela „AMI-8“, katerega proizvodnja ne bo zastala. Novi model, razen motorja in menjalnika šibkejšega modela „GS“ s prostornino 1.015 kubičnih cm, se v ničemer ne razlikuje od standardnega modela. Motor, če ga primerjamo z motorjem „ZASTA-VE 101“, je šibkejši za 1,5 konjske sile in za dve sekundi počasnejši pri startu.

Zastavljen je načrt za leto 1974

Centralni delavski svet je na seji 26. 10. 1973 pretresel tudi predlog gospodarskega načrta za leto 1974. Pogosto se dogaja, da proizvodni plan zaradi raznih vplivov sprejemamo z zamudo. Tokrat smo ga pravočasno zastavili, kar omogoča, da sedaj lahko začnemo izdelovati druge plane, ki iz tega izhajajo.

Načrt proizvodnje je eden od pomembnih aktov podjetja. Z njim začrtujemo cilje, ki jih moramo doseči. Izvrševanje planskih nalog je naloga slehernega člana kolektiva, zato morajo planske naloge proizvodnje poznati vsi zaposleni.

DOSTAVNA VOZILA	Jan.	Febr.	Marec	April.	Maj.	Junij	Julij	Avg.	Sept.	Ok.	Nov.	Dec.	SKUPAJ
	66	66	66	220	264	308	308	352	396		440	440	3.366
OSEBNA VOZILA													
R - 4	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	6.000
R - 12	150	350	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	5.500
													11.500
AVTOMOBILSKE PRIKOLICE													
Novo mesto	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	18.000
Brežice	400	410	410	420	420	420	420	420	420	420	420	420	5.000
Belgija	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	12.000
													35.000
OSTALI FINALNI PROIZVODI													
	Jan.	Febr.	Marec	April	Maj	Junij	Julij	Avg.	Sept.	Ok.	Nov.	Dec.	SKUPAJ
Pokrov mot. 60	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	7.200
Pokrov prtljavnika 60	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	4.800
Stena zadaj 60	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	10.800
Pokrov mot. 100	—	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	22.000
Avto dvigalke	20000	20000	20000	20000	20000	20000	20000	20000	20000	20000	20000	20000	240.000
Tretje kolo	3500	3500	3500	3500	3500	3500	3500	3500	3500	3500	3500	3500	41.000
Dvobazensko krilo	8300	8300	8300	8300	8300	8350	8350	8350	8350	8350	8350	8350	100.000
Motor F6L 413V	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	1.200

Náš samoupravni dogovor je bil izigran. Na tem najvišjem mestu organov upravljanja smo odločali o spremembah v proizvodnji avtomobilov. Posledice neodgovornega in žaljivega pisanja se kažejo tudi v bilančnih podatkih devetmesečnega poslovanja.

Pri zgoraj navedenem planu ni upoštevana izdelava rezervnih delov in izdelava delov za prodajo na domačem trgu (sklopke, tretja kolesa, dvigalke...), tako za proizvodnjo avtomobilov kot tudi za proizvodnjo prikolic. Te dele izdelujemo po posebnih specifikacijah in planih prodajno-servisne organizacije in zunanjetrgovinskega sektorja, in jih mora operativna priprava proizvodnje upoštevati pri izdelavi mesečnih planov.

Zaradi znanih težav pri proizvodnji dostavnih vozil v letu 1973, ki izhajajo predvsem iz težav pri uvozu sestavnih delov pa tudi konjunkturalnih vplivov na tržišču (povečana prodaja pri-

kolic na račun zmanjšanja proizvodnje dostavnih avtomobilov), je potrebno postopno povečati proizvodnjo dostavnih vozil do planirane količine 20 avtomobilov na dan v zadnjem četrtletju leta 1974. S takim izpopolnjevanjem proizvodnje bomo zagotovili popolno izkoriščenost proizvodnih kapacitet, tako da bomo lahko v letu 1975 izdelali 5000 dostavnih vozil.

V programu izdelave osebnih vozil smo načrtovali uvedbo vozil R - 4 do konca marca in uvedbo vozila R - 12 v aprilu. Izdelava vozil R - 4 je stekla, uvedba R - 12 pa je bila zaradi nejasne situacije prodaje osebnih vozil na domačem trgu (in

ker še niso bili popolnoma razčiščeni odnosi z Renaultom in Romuni) odložena. Sedaj je planirana proizvodnja R - 12 za januar in februar 1974 s 25 odst. domačega dela in delov. Pri proizvodnji vozila R - 4 pa bo delež lastnega dela in 25 odst. delov. Vsi ti dogovori med partnerji so dolgoročnega značaja ter omogočajo proizvodnjo 25.000 osebnih vozil v letu 1975 in nadaljnje povečanje proizvodnje do 50.000, kar naj bi dosegli najkasneje v letu 1978.

Obenem s povečanjem proizvodnje je neobhodno potrebno zaposlovati nove delavce ter jih pravočasno priučevati in uvajati v posamezna dela.

Sestavni del industrijske kooperacije predstavlja izdelava sestavnih delov ter sklopov in vozil za protidobavo, kar bo omogočilo uresničenje zastavljene proizvodne programe. Po programu povečanja proizvodnje prikolic in delitev dela med obrati, zastavljenem v letu 1972, je bila v letu 1973 nabavljena oprema za izdelavo lesnih elementov. Ta oprema je v glavnem že vključena v proizvodnjo, drugi del opreme pa bo vključen v obratovanje do konca leta 1973. S tem je dana možnost za povečanje proizvodnje prikolic v letu 1974, tako da predloženi načrt sloni na dejanski zmogljivosti obratov za izdelavo prikoliških sklopov.

Razen tega sta bili po istem programu opremljeni in dani v obratovanje montaži v Belgiji in v Brežicah. Montaža v Belgiji bo do konca leta 1973 dosegla načrtovano proizvodnjo, montaža v Brežicah pa še ne dosega planskih nalog. Zaradi tega mora vložiti večje napore, da doseže proizvodnjo, za katero ima vse možnosti. Tečejo dela pri prekrivanju dvorišča, napreduje gradnja skladišča osnovnega prikoličarskega materiala v Novem mestu. To bo omogočilo, da bo celotna montaža organizirana na isti višini z vlečnimi trakovi. Na ta način bodo tudi v Novem mestu ustvarjene možnosti za uresničitev plana v letu 1974.

To je hkrati zagotovilo, da bo zastavljeni plan v letu 1974 tudi realiziran.

Po delitvi dela, ki je bila zastavljena že v letu 1972, bo v letu 1973 ta delitev izpeljana tako, da bo omogočila zaokrožitev dela posameznih proizvodnih delov. Tako je v proizvodnjo avtomobilov že prenešana kompletna izdelava podvozja za prikolice, to je izdelava okvirov šasij, dvigalk, blatniških košev; prenašamo proizvodnjo prem, na novo pa uvajamo izdelavo sklopov in tretjih koles, od izdelave delov do montaže.

Prav tako obdelujemo zavornne bobne, dvobazenska poveljalna korita in karoserijske odpreške za izvoz.

V prihodnjem letu bomo prenesli izdelavo šasij za dostavna vozila in dvoosne prikolice iz Brežic, kjer bo ostala specializirana proizvodnja okvirov za avtomobilске sedeže.

V duhu kooperacijske pogodbe med avtomobilsko proizvodnjo Slovenije smo začeli pripravljati montažo motorja F 6, L 413V, in to v smislu izdelave delov za protidobavo pri izdelavi avtomobilskih dvigalk.

Celoten proizvodni program teh sklopov v proizvodnji avtomobilov sloni na sodobni tehnologiji izdelave, ki je značilna za avtomobilsko proizvodnjo. Nove proizvodne linije, predvi-

dene z investicijskim programom, ki je v izdelavi, bodo lahko izdelovale vse kovinske elemente za 200 prikolic na dan že v drugi polovici leta 1974. Tehnološka podobnost posameznih pozicij bo omogočila izdelavo vseh potrebnih elementov za avtomobile in avtomobilске prikolice tudi po planu za leto 1975.

Da bodo zastavljene planske naloge uresničene, je treba pravočasno pripraviti tehnično dokumentacijo, potreben material in delovno silo. Zaradi tega smo opomnili vse službe, naj pravočasno izdelajo svoje delovne programe, prilagojene planu proizvodnje.

Delegacije kot temeljne oblike organizirane udeležbe pri delu

Predlog osnutka zvezne ustave določa, da delegacije oblikujejo delovni ljudje v TOZD in krajevnih skupnostih kot temeljnih oblikah organizacije dela in življenja delovnih ljudi. S tem pridobivajo pravico, da sodelujejo pri izvrševanju funkcij družbenopolitičnih skupnosti poleg delavcev v organizacijah združenega dela, ki imajo to pravico po sedaj veljavnem načelu, tudi delovni ljudje v krajevni skupnosti kot temeljnih

samoupravnih skupnosti na teritorialni osnovi.

Pravica, da oblikujejo delegacije, je uvedena tudi za tiste delovne ljudi, ki delajo s svojimi delovnimi sredstvi v kmetijski, obrtnih in drugih dejavnostih, oblikujejo pa delegacijo skupaj s tistimi delavci, s katerimi združujejo svoje delo in svoja delovna sredstva. Da bi lahko uveljavili to svojo pravico, so organizirani v skupnosti in drugih oblikah združevanja, katerih

funkcija je prav v tem, da omogočajo, da bi lahko tudi delovni ljudje zunaj združenega dela organizirano sodelovali pri izvrševanju funkcij skupščin.

Osntek dalje določa, da imajo pravico do oblikovanja delegacij tudi delovni ljudje v delovnih skupnostih državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter vseh drugih skupnosti, ki niso organizacije združenega dela, oblikovati pa jih imajo pravico tudi aktivne vojaške in civilne osebe v službi v oboroženih silah SFRJ, vendar na način, ki je določen v ustavi, pokrajinskem ustavnem zakonu in zakonu. Ravno s temi rešitvami je pomembna razširjena samoupravna osnova, na kateri se konstituirajo in delujejo skupščine družbenopolitičnih skupnosti.

Poleg delegacije kot temeljne oblike organizirane udeležbe pri delu skupščin sodelujejo delovni ljudje neposredno in po svojih samoupravnih organizacijah in skupnostih – organizirani v samoupravne interesne skupnosti – pri obravnavanju in odločanju o tistih vprašanih iz pristojnosti skupščin, ki so za omenjene skupnosti posebne pomena. To, katere interesne skupnosti se udeležujejo pri delu skupščin in kakšne so njihove pravice pri tem, določajo ustava, pokrajinski ustavni zakon oziroma statut občine. Na ta način postajajo skupščine določenih interesnih skupnosti, ki imajo poseben pomen za družbo (izobraževalne skupnosti, zdravstvene skupnosti idr.), sestavni del skupščinskega sistema.

Pojdite z nami

24. novembra se bo naš mladinski aktiv udeležil kviz tekmovanja, ki ga organizira mladinski aktiv tovarne TOMOS iz Kopra. Na tem kvizu bodo poleg nas sodelovali še mladi iz „Saturnusa“ iz Ljubljane, „Steklarne“ iz Hrastnika, „Stola“ iz Kamnika, „TOMOSA“ iz Kopra in „Iskre“ iz Kranja.

S tem srečanjem bomo proslavili dan republike 29. november. Na kvizu bomo sodelovali s tremi tekmovalci, ki bodo odgovarjali na vprašanja o športu, politiki in filmu. Naši mladinci se resno pripravljajo na to veliko prireditev, rezultate, ki jih bo naša trojka dosegla, pa bomo objavili v naslednji številki našega časopisa. Zmagovalec tega srečanja bo organizator podobne prireditve v prihodnjem letu, kajti dogovor vseh šestih udeležencev je, da bo kviz tekmovanje postalo tradicionalno.

Obveščamo vse, ki se zanimajo za ta kviz, da lahko spremljajo našo tekmovalno trojko v Koper 24. 11. 1973, ko bo iz Novega mesta (izpred tovarne) odpeljal naš avtobus. Udeležiti se ga mora približno 50 mladincev in mladink iz našega aktiva. Ker bomo to tekmovanje združili še s kratko ekskurzijo po Primorju, prosimo, da se prijavite tisti, ki boste res šli z nami in držali pesti za naše tekmovalce.

Prijavite se lahko po telefonu št. 38 ali pa pismeno sporočite na mladinski aktiv IMV.

Predsednica
Mladinskega aktiva
VIDA KERIN

V panogi se dogovarjamo

ADRIA tudi v Avstriji

Vse večja proizvodnja prikolic zahteva tudi iskanje novih

tržišč. Predhodna raziskava tržišča v Avstriji je pokazala, da obstaja možnost za prodajo naših prikolic na tem tržišču. To je tudi potrjeno z mnogimi pismenimi in osebnimi povpraševanji trgovcev iz Avstrije za zastopanje in prodajo naših prikolic. Na osnovi vsega tega je centralni delavski svet sprejel sklep o organiziranju in otvoritvi še enega našega prodajnega podjetja v tujini, in sicer na Dunaju.

Razen vseh priprav, ki so v teku za registracijo in otvoritev lastnega podjetja na Dunaju, se je pokazala priložnost predstaviti naš program na specializirani razpravi v neposredni bližini Dunaja – na salonu prikolic v Tullnu od 26. do 28. 10. 1973. Na 500 m² okusno aranžiranega prostora smo reprezentativno razstavili celoten program ADRIA prikolic.

Vsa naša predvidevanja so bila potrjena. V teh dneh si je na razstavi ogledalo naše prikolic več tisoč obiskovalcev, ki so s presenetljivim zanimanjem dajali priznanje kvaliteti, notranji ureditvi in izbiri. Obiskovalci so bili posebno presenečeni ob ugotovitvi, da je že serijsko vgrajen hladilnik in gretje, kar pri konkurenčnih prikolicah ni v navadi. Kot je bilo opaziti, se ljudje najbolj zanimajo za večje, zlasti dvoosne prikolicice.

Velik obisk avstrijskih prodajalcev prikolic na našem razstavnem prostoru, ki so želeli, da bi prodajali ADRIA prikolicice, je še en dokaz, da je ADRIA interesanten izdelek, ki ima vse možnosti za uveljavitev na tržišču, posebno še, ker je avstrijsko tržišče prikolic še v razvoju in imamo precej možnosti temu razvoju narekovati smer in vzpon.

Zunanjetrgovinski sektor

Reorganizacija podjetja v smislu ustavnih dopolnil je v zaključni fazi. Diplomirani pravnik Alfonz Brzič, vodja organizacijsko-kadrovskega sektorja, razlaga članom CDS terminski plan realizacije ustanavljanja TOZD v podjetju.

V panogi se dogovarjamo

Za 8. in 9. november je v Kragujevcu sklicana prva konferenca sindikata kovinsko-predelovalne industrije Jugoslavije. Izvoljeni delegati bodo na podlagi predloženega gradiva in sklepov, ki jih bodo sprejeli na tej konferenci, prispevali znaten delež k realizaciji nalog iz pisma tov. Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ.

Gre predvsem za družbenoekonomski položaj delavcev v „kovinarski panogi“, za stabilizacijo gospodarstva in izvajanje ustavnih sprememb. Poudariti je, da ima kovinsko-predelovalna

industrija izredno pomembno mesto v razvoju celotnega gospodarstva, zlasti pa v razvoju industrije in rudarstva. 29. oktober je bil v Ljubljani posvetovalni sestanek slovenskih delegatov, na katerem so usklajevali mišljenja, misli in predloge ter se dogovarjali o temah, ki bi jih bilo nujno obdelati na konferenci.

Slovenski delegati bodo nakazali rešitve za kreditiranje na splošno, za politiko cen reprodukcijskega materiala, integracije, inovacije, financiranja investicij, obrav-

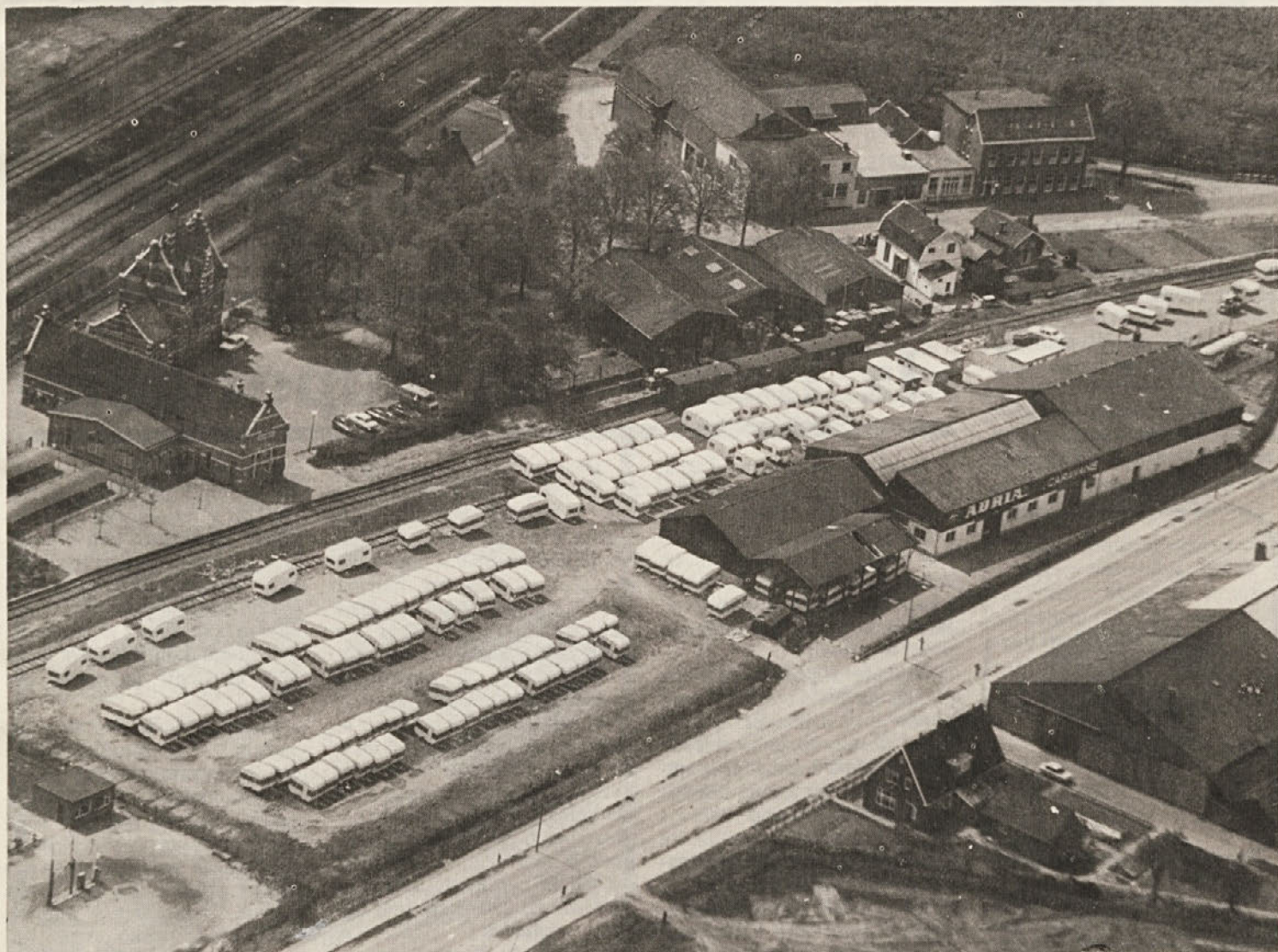
navali bodo izvozno-uvozno problematiko, delitev dohodka in osebnega dohodka, izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti, stanovanjsko problematiko, organiziranost sindikata in zaposlovanje zdomcev. Za ilustracijo navajamo predlog sklepov, ki je razdeljen na poglavja o:

- samoupravnem organiziranju,
- dolgoročni politiki družbenoekonomskega razvoja kovinsko –
- predelovalne industrije,
- kadrovske politiki,
- razvoju integracijskih procesov,

- izkoriščanju proizvodnih zmogljivosti,
- oskrbovanju z reprodukcijskim materialom,
- kreditiranju plasmana proizvodnje,
- ukrepih ekonomske politike,
- produktivnosti dela, dohodka in osebnem dohodku.

Podrobnosti o dogovoru na konferenci sindikata kovinsko-predelovalne industrije vam bomo posredovali po končanem zasedanju.

Izvršni odbor sindikalne podružnice IMV

Pogled iz zraka na prikolice ADRIA v Kesternu na Nizozemskem

Tov. Jozica Okroglič, vodja finančnega sektorja, je podala poročilo o 9-mesečnem poslovanju podjetja.

Uvajamo elektronsko obdelavo podatkov

Moderne proizvodnje si ne moremo več zamišljati brez hitre elektronske obdelave podatkov.

Centralni delavski svet je na 12. redni seji razpravljal o uvedbi računalnika v našem podjetju. Med obrazložitvijo je bilo rečeno tole:

Izredno hitra rast podjetja in obsega poslovanja ter program razvoja za naslednja leta nas silijo, da razmišljamo o sodobnejšem in bolj učinkovitem spremljanju proizvodnje in poslovnih dogodkov. Zaradi tega je vodstvo podjetja začelo razgovora s firmo Intertrade iz Ljubljane, ki zastopa firmo IBM, da sestavi okvirno ponudbo za uvedbo elektronske obdelave podatkov v našem podjetju. Za to znano firmo smo se odločili zaradi tega, ker je uspešno uvedla IBM sistem v več industrijskih podjetjih, ker ne zahteva nakupa sistema računalnikov, pač pa da stroje tudi v najem in ima organizirano šolanje potrebnih kadrov v svojem centru v Radovljici.

Centralni delavski svet je predlog sprejel in sklenil, da uvedemo elektronsko obdelavo podatkov, obenem pa takoj začnemo šolati ljudi za delo na računalniku.

Pokazali smo »sanitejce«

Skupnost zdravstvenih in delovnih organizacij SR BiH je 11. in 12. 10. 1973 organizirala v Gradcu na morju sestanek komercialistov zdravstvenih in delovnih organizacij, ob tem pa priredila še razstavo vozil, namenjenih za potrebe zdravstva. Sestanka se je udeležilo preko 40 predstavnikov vseh medicinskih centrov, kliničnih in specialnih bolnic ter domov zdravja. Poleg predstavnikov iz SR BiH so bili na sestanku tudi predstavniki iz SR Slovenije, Srbije in Hrvatske.

Tega zelo uspelega sestanka smo se udeležili tudi predstavniki naše tovarne, ki smo predstavili prisotnim tudi naša special-

že vrsto let uspešno vozi po vsej Jugoslaviji. Poleg tega pa smo takrat nastopili z novim programom – z vozilom IMV renault 4, imenovanim „hišni zdravniški obiski“.

Naš razstaveni program na tem sestanku je vzbudil zelo veliko zanimanje. Poleg propagandnega materiala in komercialnih informacij, ki smo jih dajali ob tej priliki, smo vse prisotne seznanili tudi z oskrbo-

vanjem tržišča z rezervnimi deli ter s servisno mrežo za vsa naša vozila.

Menimo, da je bila naša udeležba na tem pomembnem sestanku velikega pomena. Rezultat se bo pokazal v prihodnjih nekaj mesecih, ko se bodo kupci odločili za nakup naših vozil, namenjenih za njihove potrebe.

Poslovalnica IMV
Sarajevo

Iz naših rok odpotujejo

Skladiščno-odpremna služba, ki je v pristojnosti prodajnega sektorja, je zadolžena za skladiščenje vseh gotovih izdelkov podjetja, odpremo teh izdelkov kupcem na domačem trgu, odpremo po poslovalnicah IMV in še posebej za odpremo prikolic za izvoz.

Nakladanje prikolic za izvoz poteka na našem nakladalnem prostoru na železniški postaji Novo mesto. Ob tem nakladalnem prostoru imamo provizorna skladišča, na katera dovažamo prikolice iz naših tovarn v Novem mestu in v Brežicah. Na skladiščih te prikolice razvrstimo po državah, v katere so namenjene in obenem sestavljamo ustrezne nakladalne kombinacije. Na dan tako odpremimo približno 100 prikolic.

Delo pri nakladanju prikolic je izredno težko. Delati moramo na prostem ob vsakem vremenu. Vsak dan izdelana količina prikolic mora biti odpremljena. Ker pa vsak dan nimamo dovolj vagonov, moramo delati tudi ob sobotah, večkrat pa tudi ob nedeljah in praznikih.

Razen tega, da zagotovimo količino, skrbimo tudi za kvaliteto nakladanja. Zelo važno je, kako so prikolice pribite, da se ne bi na dolgi poti odtrgale in poškodovale; paziti moramo, da ne naložimo že pri dovozu poškodovanih prikolic. Vsak posameznik se zaveda, da poškodba, pa naj bo nenamerna ali iz malomarnosti, zmanjšuje tudi njegov dohodek. Zlasti se zavedamo, da so stroški za popravilo pravočasno izločenih

poškodovanih prikolic manjši kot je popravilo takih poškodb kjerkoli v inozemstvu. Ker prikolice nakladamo tudi ponoči, je kljub razsvetljavi na nakladalnem prostoru odkrivanje poškodb oteženo, zato pred odpremo vagonov s postaje vsak dan redno kontroliramo kvaliteto in stanje naloženih prikolic.

Prevoz prikolic do železniške postaje je zelo zamuden in težaven, predvsem zaradi nezadostne propustnosti novomeškega mostu. Vožnja skozi središče mesta pa je predvsem v prometnih konicah tudi nevarna za poškodbe prikolic. Da bi se temu izognili, bomo morali čimprej zgraditi industrijsko progo.

VLADIMIR UDOVČ
vodja skladiščno-odpreme službe

na vozila, namenjena za potrebe sanitetnih služb. Tako smo predstavili naš avtomobil IMV-1600 Super B Sanitet, ki

V slovo Martinu Vindišmanu

Dan za dnem smo zaskrbljeni sledili poročilom iz bolnišnice, kjer je Martin, žrtev prometne nesreče, ležal polnih 16 dni v nezavesti. Toda, žal, njegovo trpljenje se je končalo s prerano smrtjo.

48-letni Martin Vindišman se je rodil v Stranski vasi. Mladostna leta je preživel v dokaj težkih pogojih in se težko prebijal skozi življenje, ki ga je kalilo v moža močnega značaja. Martin se je izučil mizarske stroke in opravil izpit za VK delavca. V letu 1952 je še s tremi tovariši v Semiču ustanovil Mizarsko delavnico, ki je nudila v tem območju skoraj prve zaposlitve, danes pa dela v našem obratu v Semiču že 100 delavcev. Kot vedno napredno mislečega in povsod prizadevnega tovariša ga je organizacija ZK sprejela v svoje vrste leta 1957.

Vedno je bil pripravljen pomagati, svetovati, bil je pobudnik mnogih akcij, ki so izboljševale življenje na vasi. Poln zagona se je loteval problemov, ki so nastajali z vedno večjimi nalogami proizvodnje prikolic, ter svojo zavzetost prenašal na ves kolektiv.

Koliko planov in želja je še imel. Kako se je veselil vsakega napredka!

Kako je bil Martin priljubljen in spoštovan, je dokazal njegov pogreb, saj takega v tem kraju ne pomnijo.

Od pokojnika se je v imenu IMV poslovil vodja proizvodnje prikolic inž. Kočevar in v grob položil IMV-jev znak.

DRAGI MARTIN!

Žalostno nas je pretresla vest, ko smo izvedeli, da ne boš mogel več delati z nami. Po nesreči smo vsi Tvoji sodelavci spremljali vsak tvoj dih. Nismo mogli verjeti zdravnikom, da ne boš več ozdravel. Hoteli smo verjeti Tvoji moči. Bili smo prepričani, da boš tudi tokrat zmagal, s svojo neomajano močjo, kot vedno v življenju. Še danes, ko smo tu, ob Tvojem odprtem grobu, se nikakor ne moremo sprijazniti, da te ne bo več med nami. Misel, da ne bo več Tebe, ki si vnašal toliko vneme za delo med nas, je huda.

Tri dni pred nesrečo smo skupaj načrtovali delo za naprej. Dogovarjali smo se, kako bomo izpolnjevali naloge, ki so bile vedno zahtevnejše in včje. Ti si bil med prvimi, ki nisi nikdar klonil pred nobenimi problemi. Bil si prvi, ki si rekel: Naš kolektiv bo izpolnil vse naloge. In izpolnjeval jih je pod tvojim vodstvom. Bilo je toliko vneme za delo, kot si jo Ti vnašal v kolektiv, da smo bili vsi veseli Tvojih uspehov. Zgradil si dober kolektiv. Tak kolektiv, ki

Ti je bil v ponoš, kolektiv, ki danes stoji ob tvojem grobu in se Ti zahvaljuje za vse. Boril si se za delo, boril si se za boljše življenje delovnega človeka. V vsem si uspel.

Vsi Tvoji sodelavci Ti obljublamo, da bo Tvoj duh vladal tudi naprej med nami. Nadaljevali bomo Tvojo pot in se Ti tako najbolj oddolžili za vse, kar si naredil za nas in celoten kolektiv obrata Semič. V grob Ti dajemo naš znak, znak Industrije motornih vozil, za katerega si delal zadnja leta, da ga boš imel tudi po smrti ob sebi.

Spomin nate bo vedno svetel. Solze v očeh, dragi Martin, ti naj bodo dokaz, da se težko poslavljamo od Tebe, da smo te imeli resnično radi.

Tvoji družini pa izrekamo iskreno sožalje.

HVALA TI ZA VSE!

do 30/9 od 1/10 do 31/10

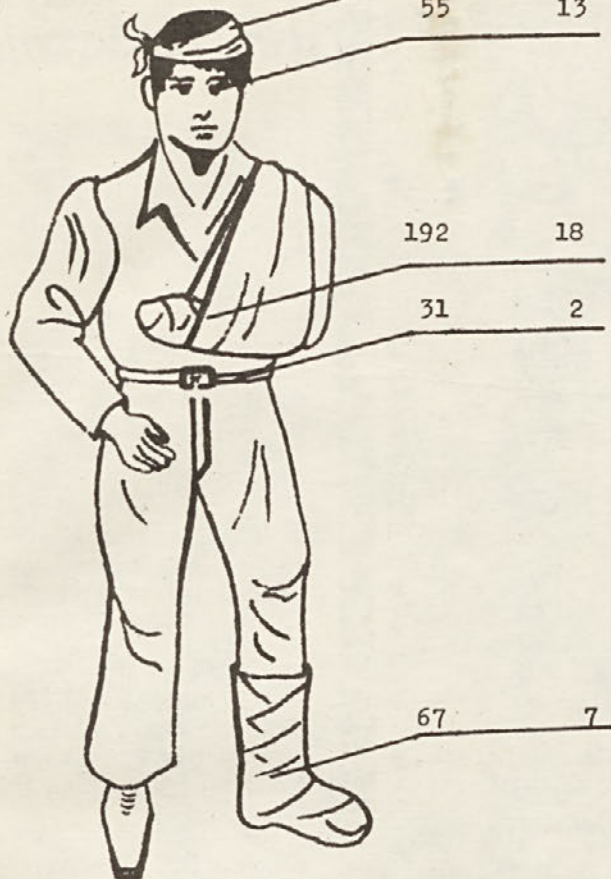
14 -

55 13

192 18

31 2

67 7

Poškodbe pri delu v oktobru

V mesecu oktobru se je pripetilo 40 nesreč pri delu in 5 nesreč na poti na delo in z dela.

V proizvodnji avtomobilov se je pripetilo 22 nesreč, in sicer: v lakirnici 3, v mehanski obdelavi 5, v karoseriji 5, v mont. dost. in oseb. vozil 4 in v presernici 5.

V proizvodnji prikolic se je pripetilo 11 nesreč, v skupnih službah pa 12.

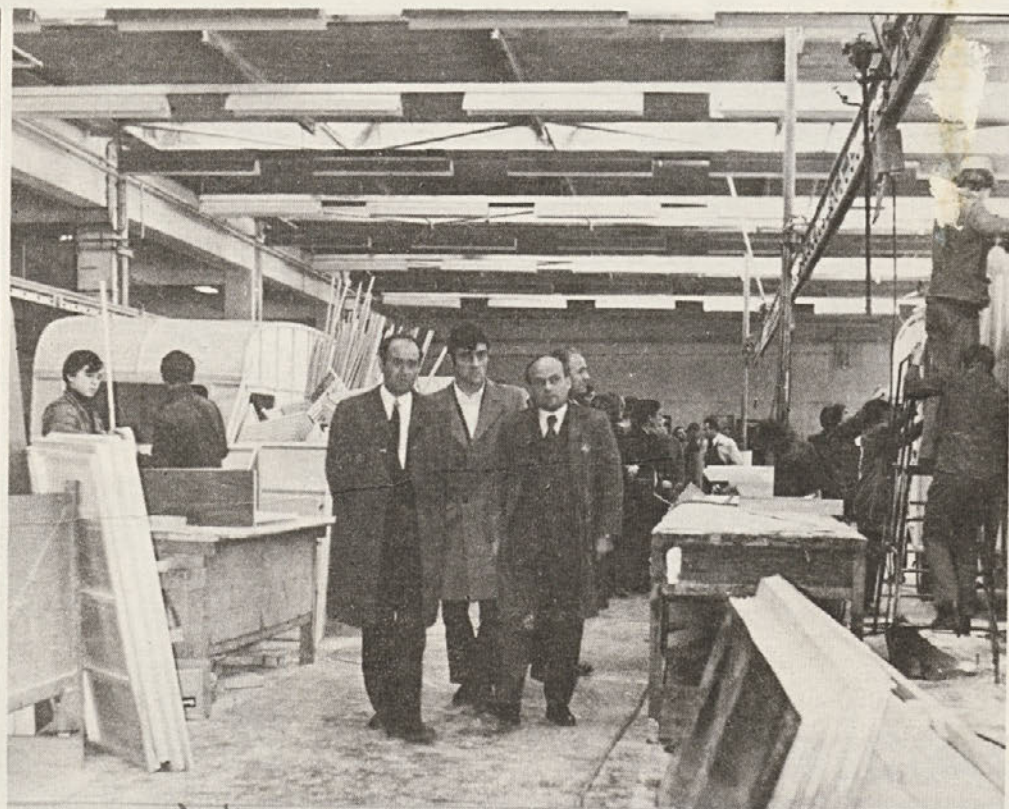
Na poti na delo in z dela so se ponesrečili: Perše Alojz, Korošec Janez, Ambrožič Janez, Nosan Anton in Sečkar Štefan

Vzroki nesreč pa so bili tile: neuporaba zaščitnih sredstev 5, nepazljivost 7, neuporaba tehnične zaščite

3, tehnična pomanjkljivost 5, nepravilni delovni postopek 6, neustrezno delovno sredstvo 3, vrez z ostrimi robovi 8 in neustrezno zaščitno sredstvo 3.

Skupina 24 delegatov iz kovinsko-predelovalne industrije si ogleduje delo v IMV.

Tako kot so druga podjetja v Novem mestu na XII. zletu samoupravljalcev 19. in 20. oktobra sprejemala skupine svojih strok, tako je tudi INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL sprejela in gostila delegate kovinsko-predelovalne industrije. Skupina, ki je štela okrog štirideset delegatov, si je 19. 10. 1973 dopoldne ogledala tovarno IMV. Pred tovarno so delegate dočakali in pozdravili inž. Pavle Valnič, predsednik političnega aktiva inž. Božo Kočevar, sekretar OO ZK inž. Drago Reba in predsednik SZDL Anton Čeferin. Predstavniki tovarne so goste popeljali in jim razkazali proizvodne dvorane prikoličarske in avtomobilске proizvodnje.

Goste je predvsem zanimalo, kako iz najrazličnejših elementov z dobro vpeljano tehnologijo nastajajo danes že vsem znani izdelki, prikolica ADRIA ter avtomobili RENAULT 4 in dostavni IMV 1600, ki ga danes izdelujejo v najrazličnejših variantah.

Delegati so se ustavljali in pogovarjali z delavci, saj so skupino kovinske industrije sestavljali delavci sorodnih tovarn iz šestih zletnih mest naše domovine.

Po ogledu tovarne so imeli delegati sestanek s predsedniki tovarne. Prisotne je pozdravil sekretar podjetja ANDREJ DULAR ter jih v uvodni besedi na kratko seznanil z zgodovino, doseženimi uspehi ter bodočim delom te mlade, toda najmočnejše industrije na Dolenjskem. Nato so sledila vprašanja delegatov ter izmenjava mišljenj in izkušenj.

Po sestanku se je skupina pridružila drugim udeležencem XII. ZLETA BRATSTVA IN ENOTNOSTI. Ves čas sta goste spremljala delegata IMV Vida Kerin in Ivan Santelj ter nekdanji predsednik občinske skupščine Franci Kuhar.

Tekst in foto:
ČEDO NEGOVANOVIČ

FAP slavi dvajsetletnico

Ko bodo pričeli obratovati v novih halah FAP, bo znašala letna proizvodnja 10.000 vozil.

S svečano sejo delavskega sveta „Fabrike avtomobila Priboj“ se je pričela proslava 20-letnice obstoja tega največjega kolektiva v Sandžaku. Ko je bil leta 1953 ustanovljen FAP, je bilo v tovarni zaposlenih le 217 delavcev, letna proizvodnja pa je znašala 26 vozil.

Sedanja kapaciteta je 5.000 težkih vozil na leto, brž ko bodo stekli stroji v novih halah, ki so sedaj v proizvodnji, bodo izdelali 10.000 vozil.

Danes FAP zaposluje prek 4.000 delavcev, od katerih jih ima 300 visokošolsko izobrazbo.

Na svečani seji delavskega sveta so izročili diplome in nagrade tistim delavcem, ki so prebili v kolektivu 20, 15 in 10 let.

IMV - KURIR izdaja delovna skupnost Industrije motornih vozil Novo mesto - Izhaja vsak mesec v 4200 izvodih - Uredništvo in uprava: Novo mesto, Zagrebška cesta 18/20 - Ureja uredniški odbor - Odgovorni urednik Jože Splichal - Stavek, filmi in prelom ČZP DOLENJSKI LIST - Tisk: Tiskarna LJUDSKA PRAVIKA Ljubljana